BAUMANN-VARIASJONER

Egil Baumann er musikkviter og skriver om klassisk musikk i Musikkmagasinet hver fjerde uke.

KAMMERKORET AURUM: Viser hva et kor kan gjøre. FOTO: KASPER ELIASSEN

Korale fellesskap

ALBUM

Kammerkoret Aurum
«Alt hva mødrene har kjempet»
2L

Da jeg i sin tid studerte musikk, hadde vi noe som het firstemmig sats. Vi skrev for kor med de vanlige fire stemmegruppene: sopran, alt, tenor og bass. Harmonikken bygget på koralharmoniseringene til J.S. Bach, og det var viktig å følge disse reglene når det gjaldt hvordan de fire ulike stemmene skulle bevege seg. Ikke så rart, da Bach jo hadde en viss peiling å kombinere stemmeføring med akkorder.

Jeg husker så godt hvor fantastisk det var å høre et kor synge en sats jeg hadde skrevet. Når koret tok en enkel durakkord, skjedde det noe med denne akkorden. Jo da, jeg kunne spille den på keyboardet mitt i ulike instrumentasjoner, men det var likevel noe med at her sang levende mennesker med hver sine stemmer i samklang.

Det slo meg: fytterakkern hva det går an å gjøre med et kor.

Og det slo meg: Fytterakkern hva det går an å gjøre med et kor, i hvert fall med et oppegående kor. Det kan puste, skrike, stønne, synge lavmælt i moll, vrenge dissonansene ut og inn i verken dur eller moll. På mange måter er jo et kor et stemmenes teater, eller for å gå enda lenger: følelsenes teater. Det pustende, lengtende, kjempende og sårbare mennesket i flerstemmig sang. Det er et syngende fellesskap.

Disse minnene fra studietida datt ned i hodet mitt da jeg satt og lyttet til Kammerkoret Aurum, under ledelse av dirigent Eva Holm Foosnæs. For dette er et oppegående kor, ja, mer enn det. Så har de da også vunnet diverse norske og utenlandske priser etter at de ble dannet i 2006. Det er lett å forstå etter å ha hørt denne innspillingen. For her møter vi et kor som virkelig viser hva et kor kan gjøre.

Jeg tenker også at fellesskap er et stort poeng her, siden platen ble lansert like før åttende mars i år. For dette er en utgivelse som «skildrer sterke kvinner», som det står i tekstheftet. Derfor også platas tittel, der det diktes om på nasjonalsangen. La meg nyskrive Bjørnson fra vers syv: «Alt, hva mødrene har kjempet, fedrene har grått». Er det der vi er nå? I hvert fall er det både syngende kvinner og menn i Kammerkoret Aurum. Hvor mange av dem som gråter, vet jeg ikke. Men de danner et fellesskap i verker som er spennende, som tar i bruk moderne synge- og talemåter – der de likevel ikke går til de ekstreme vokale utskeier. Aurum har en kultivert og dannet korklang.

Hovedverket er kanskje «Alt hva mødrene har kjempet» av Marianne Meløy og Tone Åse. Dette er hva jeg vil kalle korteater: Snakkende kor, tonale passasjer, referanser til nasjonalsangen – og tonsettinger av banale setninger sagt til forskjellige kvinner som har villet delta i samfunnsdebatten oppigjennom. Fint, tydelig og rett på kvinnesak.

Men også andre verker viser fram korets kvaliteter. Som «Etter regnfallet» av Marianne Reidarsdatter Eriksen og Hilde Myklebust, med plystring og hviskende stemmer. Reint sunget og uimotståelig. Eller «Ofte må jeg så mye» av Eiril Nås Høistad og Birgit Djupedal, et verk som setter tekstens hverdagslige mas om oppvask opp mot en subtil og til tider sakral korklang – men der kanskje humoren i teksten unnslipper komponisten. Stykket viser uansett en korklang i sopranene som er så hinsides nyansert at det bare er å lytte enda en gang.

musikk@klassekampen.no